GRADSKA BIBLIOTEKA
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Šibensko izdanje (II)

2 strana plaćena

TRIBUNA

IZLAZI SVAKI DAN
UPRAVA: Šibenik ulica Episkopa Milaša.
UREDNIŠTVO: Šibenik, ul. Ep. Milaša. Telef. 41.
PRETPLATA mes. d 25, za inostranstvo din. 35.
Primerak 1.- din.

GODINA V | RUKOPISI se ne vraćaju | Petak 5 marta 1937 | ČEKOVNI RAČUN Zagreb 46.798 | BROJ 54

SPOLJNA POLITIKA JUGOSLAVIJE

HORIZONT NA JADRANU SE RAZVEDRAVA

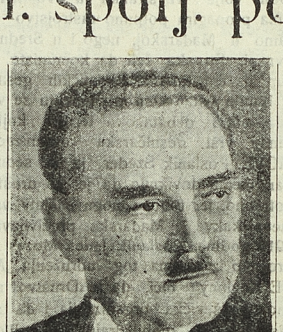
kazao je min. spolj. posl. g. dr. M. Stojadinović

BEOGRAD, 5 marta (g) Na jučerašnjem zasijedanju Narodne skupštine, poslije primljenog budžeta ministarstva unutrašnjih dela, dao je svoj ekspoze ministru spoljnih poslova g. dr Milan Stojadinović. Za ovu sjednicu vladao je naročiti interes. Svi su narodni poslanici bili u dvorani. Diplomatsko i navinarska loža bila je puna pretstavnika stranih država. Galerije su također bile pune

Odmah u početku svoga ekspozea ministar g. dr Stojadinović napomenuo je da je budžet njegovog ministarstva nešto malo povećan, ali da se nada da će ga skupština primiti.

Iznoseći bilans vanjske politike u prošloj godini ističe dva glavna momenta. Likvidacija italijansko-abesinskog sukoba o kome je naša država u kolektivnoj primeni sankcija uzela učešća iz čisto načelnih razloga.

Te sankcije značile su za nas veliku prinudnu žrtvu. Ovaj rat u istočnoj Africi otvorio je sredozemni problem, pa je i naša vlada toplo pozdravila engleske-italijanski sporazum, jer je taj pakt najveća garancija status kvoa u bazenu Sredozemnog mora.

Dr. STOJADINOVIĆ

Drugo pitanje je španski građanski rat. To je centar međunarodnih sukoba Međutim ta je opasnost, danas, već minula. Naša vlada stala je odmah na stanovište da je taj sukob nutarnji španski problem.

Društvo naroda je mnogo izgubilo od svog autoriteta i moći, no naša će država ostati i nadalje vjerna paktu ženevske institucije.

Zatim je g. ministar nastavio govoriti o prilikama sa našim susjedima. U prvom redu podvukao tradicionalno prijateljstvo sa Francoskom koje je i danas nepomućeno. Sa Velikom Britanijom, tim glavnim čuvarom mira u Europi, danas smo u najboljim prijateljskim odnosima.

Sa njemačkim Rajhom ne postoje nikakve nesuglasice i naše ekonomske veze vrlo su značajne.

Odnosi sa susjednom Italijom razvijaju se u dobrom pravcu. Horizont na Jadranu se razvedrava.

U Srednjoj Evropi i Balkanu situacija je vrlo povoljna. Mala antanta, koja živi već 16 godina, prošla je kroz mnoge teške dane, ali je izašla očelićena. Balkan, koji je nekada bio poprište namira i međunarodnih borbi, elemenat je međunarodne stabilnosti.

U zbližanju sa Beogradom Bugarska je učinila veliki korak ka zbližanju i sa ostalim balkanskim zemljama.

Sa austrijskom republikom postoje korektni odnosi pored toga što je austrijska vlada otkazala vojne klauzule sanžermenskog ugovora o miru. Po pitanju restauracije Habsburgovaca g. dr. Stojadinović je napomenuo da se u Austriji neće učiniti ništa što bi izazvalo međunarodne zapletaje.

Naš stav prema pitanju restauracije je poznat i određen. On je od lučno negativan kao i prije.

Otkaz sanžermenskog ugovora ne odobravamo.

Gosp. dr. Stojadinović ističe dalje napore za pojačanje odbrambene snage zemlje. Mi moramo — kazao je g. ministar — imati dobro otpremljenu voj koja će biti sposobna za sve zadatke koje joj budo povjereni.

ONA JE STUB NACIONALNE EGZISTENCIJE.

Oslanjajući se na vojsku i naše saveznike sa mnogo spokojstva možemo očekivati daljne događaje.

Govor pretsjednika vlade i ministra spoljnih poslova g. A. Stojadinovića bio je pozdravljen od većine u Skupštini.

Poslije ministra g. dr Milana Stojadinovića g. Luka Kostvenčić održao je veliki patriotski govor.

Na sinoćnjem zasijedanju govorio je, zatim, i bivši ministar g. dr Kosta Kumanudi. Govoreći o Maloj antanti i Balkanskom sporazumu govornik je podvukao da su ove dve institucije djela neumrlog Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Diskusija je nastavljena jutros u 9 sati.

USA za potpunu neutralnost

VAKSINTON, 5 marta [h]. Na jučerašnoj sednici senata primljen je zakonski predlog presednika vanjskog odbora senatora Piomana o neutralnosti Amerike sa 62-6 glasova. Taj predlog od nosno sada zakon određuje plan kako će USA postupiti za slučaj rata. Ovaj zakon predviđa da u momentu kad presednik republike saveznih država utvrdi postojanje ratnog stanja ili građanskog rata automatski važe ove odredbe o neutralnosti: 1 zabranjuje se izvoz ratnog materijala: 2 zabranjuje se davanje zajmova i novčanih kredita zaračenim stranama; 3 zabranjuje se putovanja na brodovima zaračenih država i 4 zabranjuje se naaružanje američkih brodova.

Pobjeda radničke partije na opć. izborima u Engleskoj

LONDON, 5 marta [h]. Na opštinskim izborima u pasivnim krajevima radnička stranka dobila je prema jučerašnjim saopštenjima 10 novih položaja.

PONOVNE BORBE ZA ALKAZAR

Vladina ofanziva na Oviedo propala

LONDON, 5 marta (h) U vezi akcije odbora za nemešanre u španski građjanski rat i kontrole obala Pirinejskog poluotoka odlučeno je da se ladje koje viju amerikanske zastavo takodjer podvrgnu kontrolt.

MADRID, 5 marta (h) Bombardovanje Toleda nastavljeno je i u toku jučerašnjeg daoa sve do kasno u noć. U svima predgradjima vode se uličnе borbe Alkazar je potpuno opkoljen.

SALAMANKA, 5 marta (h) Prema vijestima sa fronta pred Ovijedom republikanska ofanziva je definitivno propala. Ovaj neuspjeh pripisuje se nesuglasicama koje su izbile izmedju baskijske komande i komanda ostalih vladinih trupa.

Prema službenim saopštenjima koje je nacionalistička komanda primila u toku jučerašnjeg dana nacionalističke trupe na južnom frontu zauzele su nekoliko važnih strateskih tačaka.

MADRID, 5 marta (h) Repuplikanske trupe izvršile su sinoć uspješan prodor preko rijeke Tajo.

Pred fašističkim pučem u Mađarskoj

BUDAPEST, 5 marta (h). U političkim krugovima Mađarske vlade, u posljednje vreme, izvesna opravdana bojazan u vezi nekih glasova o skoro fašističkom puču koji se finansiran od jedne strane države a cilj mu je da u Mađarskoj uspostavi autosativni režim.

Maloazijski pakt

PARIZ, 5 marta (h). Jučer je defitivno zaključen i potpisan maloazijski pakt između Turske Iraka, Irana i Afganistena.

BEOGRAD, 5 marta [h]. Sinoć je u Beograd doputovao novi bugarski poslanik na našem dvoru gosp. Popov. Na stanici mu je priređen srdačan doček.

Francuska ispituje svoj finansijski položaj

PARIZ, 5 marta (h) Na inicijativu pretsjednika vlade g. Leona Bluma sastao se sinoć ministarski savet pod pretsjedništvom pretsjednika republike g. Lebrena da ispita finansijsku situaciju u zemlji. Savjet je mišljenja da treba preduzeti potrebne mjere da se zlato ponovo slije u Pariz.

U političkim krugovima ova sjednica izazvala je veliku pažnju i dubok utisak.

Senzacijonalno samoubijstvo Danuncija i osvojenje Dubrovnika

RIM, 5 marta (h) Italijanska štampa donosi da književnik i nacionalni heroj Danuncijo sprema senzacionalno samoubijstvo za momenat kad mu se prohtije umrijeti. On će se postaviti između dvije ploče sa hemijskim rastvorom koje će mu rastvoriti tijelo. On je rimskoj štampi izjavio da mu je dosta života, a da će njegov san o osvajanju Dubrovnika proživiti u jednom od svojih posljednjih književnih djela.

Staranje o omladini

„Raduje me što shvaćate moj rad, moje ciljeve i metode. Već u drugoj polovici sam rekao da uvek rado vidi kod sebe mlade ljude, od kojih saznajem kako mlada generacija misli i oseća. Svetski rat, koji je decimirao tadašnju mladu i srednju generaciju, u znatnoj meri je prekinuo normalan kontinuitet između starijih i mlađih. To osećamo svuda, ne samo u politici. To se uostalom oseća u svima zemljama, koje su proživele rat i to se oseća sud bonosno. Moramo se jako založiti za to, da s omladinom koja raste imamo opet normalan kontinuitet i ona sa nama".

»Raduje me vaše interesiranje za armadu. Naša armada je već nekoliko godina ušla u srce sviju građana, a da pri tom nije nastala ni najmanja opasnost t zv. militarizma, to jest pojave, u kojoj armada želi sama da odlučuje o sudbini države i da bude samostalna politička institucija. Naša armada nije ni sama sebi cilj, a nije 'ni instrumenat ovog ili onog pravca u našoj javnosti. Služi celini, čitavoj državi i to joj je steklo poštovanje i priznanje među građanstvom«.

„Ni budućnost države ni mir nisu nikada potpuno obezbeđeni. Sigurno i definitivno Za njih uvek treba voditi borbu, stalno i bez predaha. Toga omladina mora biti svesna. To vas nikako ne može iznenaditi ili ražalostiti. I ta borba je krasna. I u njoj je najkasnija manifestacija idealizma. A omladina to je ideal, to je idealizam. Dakle dalje zajednički na nov posao u tom duhu naših državnih i narodnih ideala".

Ove ie reči, pre par dana, uputio čehoslovačkoj omladini pretsednik Republike g. dr. Beneš. Stvaranje Čehoslovačke za svoju omladinu svojstveno je samo njoj. Obično se ističe da o omladini vodi računa sportanske diktature. To je samo donekle tačno. O tome je primer Italija i Nemačka o jedne i Rusije s druge strane. No Čehoslovačka nam pruža primer da je indevoletno službeno uređenje pojedine države da bi se u njoj vodilo računa o omladini, o njenim stremljenjima, o njenom životu.

Mi smo među onima koji prednjače u nestaranju o omladini. Naša omladina sve više ide stramputicom života, sve više ide onom stazom koja vodi k — ponoru. Danas njome ne diriguju šudromani pa ni filmovi, njome diktuje politička doktrina. Ona ih upućuje na avantire još sa srednjoškolskih klupa. Na ovu lošu i poraznu pojavu ukazali su mnogi naši merodavni po pitanju vaspitanja omladine. Ali šta su rekli i napravili bilo je još poraznije za njih. Dok su svim nogama nastojali da od nje uklone ekstremno—levičarsku ideologiju dotle su s druge strane sprečavali razvoj nacionalističke omladine koja je jedina u mogućnosti da se ovoj negativnoj struji suprotstavi. Naši mogućnici su grešili i greše još više što se potpuno dezinteresirali od omladine. Ono je prepušteno samo sebi, prepušteno je lutanje.

Bilo bi već jednom potrebno da se i o jugoslavenskoj omladini i njenom vaspitanju povede malo više računa, tim više kad za nju postoji i specijalno ministarstvo koje bi se, istina, imalo upotpuniti i sa drugim delom vaspitanja, tj. osim stvaranja za fizički odgoj trebao bi se starati i za duševni odgoj i to odgoj karaktera, za odgoj ljudi toliko potrebnih Naciji. — (a)

POLITIČKI PREGLED

Prihodi poslaničke stolice

„Hrvatska straža" bilježi :

„Sinoć je trebala biti sjednica verifikacionog odbora zbog njihovih punomoći, ali nije održana, jer nije bilo kvoruma. U poslaničkim krugovima govorilo se mnogo o tome, da bi novi poslanici Zdravković i Nikolić imali da dobiju zaostatke od dnevnica od dana izbora, odnosno prvobitne verifikacije mandata poslanika sa liste Bogoljuba Jevtića. Na taj način svaki od njih imao bi da dobije sumu od preko 200.000 dinara. Osim toga zaostatke po novim povećanim poslaničkim dnevnicama od travnja prošle godine, što iznosi preko 18000 dinara, te redovnih dnevnica oko 9000 dinara".

OKO POVRATKA ING. KOŠUTIĆA

„Muslimanska svijest" organ hrvatskih muslimana piše u tezi povratka potpretsednika ing. A. Košutića i ovo :

„Svakako je dozvola povratka HSS emigranta Ing. Augusta Košutića iz inostranstva koncesija postignuta na Brežičkom sastanku. Ministarstvo unutrašnjih posala poništilo je svoje ranije rješenje da se Ing. Košutić odmah pri stopanju na tlo ove države uhapsi i uputi beogradskom sudu za zaštitu države, i Košutić je dana podpuno slobodan i politički vrlo aktivan čovjek u Zagrebu. Stoji do volje i ostalim HSS—emigrantima (Dr. Krnjeviću, Dru Kežmanu i drugim) da se povrate kućama ili da ostanu u inostranstvu.

Ova je koncesija svakako čisto političkog značaja, jer ni jedan zakon, koji bi nalagao hapšenje emigranata na povratku u domovinu nije promijenjen.

Radi se samo o primjeni zakona na pojedine ličnosti odnosno grupe. Košutićevim precedensom nije stvorena mogućnost za slobodan povratak svih hrvatskih emigranata, nego samo onih, koji su pripadali u čisto stranačkom pogledu b. Hrvatskoj seljačkoj stranci, odnosno za koje se danas vodstvo te stranke izjasni. Poznato je međutim, da se recimo Dr. Pavelićeva grupa emigranata nije u mnogo čemu slagala sa grupom Košutić—Krnjević. Svakako je simpatično, da se makar Košutiću i Krnjeviću dozvoljava povratak i omogućava politička aktivnost."

Ovakvim postupkom je označeno od strane mjerodavnih, da čitav rad HSS—emigracije u inostranstvu za posljednjih osam godina vlada Dra Stojadinovića ne smatra antidržavnim u jugoslavenskom smislu i da ne misli na HSS—emigrante primjenjivati nikakve zakonske sankcije".

Reč frankovac znači demonstracija, haos provokacija

Jučerašnja »Samouprava«, glavni organ JRZ, bavi se nekidašnjim demonstacijama frankovaca u Zagrebu, kojom je prilikom demolirana administracija »Hrvatskog dnevnika«, pa piše :

»Ko poznaje bolje noviju potitičku istoriju naše braće Hrvata, njemu ovaj ispad frankovaca ne može da bude ni malo čudnovat, iako on ostavlja vrlo nemitu impresiju. Frankovci su, jedna politička grupacija, formirana u svoje vreme kao otpor protivu nacionalnoga kursa u hrvatskoj politici, pre rata. Svi njeni potezi bili su sračunati na larmu, demonstracije i najjevtinije scenske efekte. Kao što danas ima političkih stranaka, koje jugoslovenstvo licitiraju iz dana u dan, tako su i pristalice Jozue Franka, u svoje vreme licitirali hrvatstvo, tvrdeći da niko nije dobar i dovoljno svestan Hrvat — sem njih i članova stranke !«

»Bilo je više slučajeva, da su frankovci pod firmom hrvatstva prireĎivali demonstracije i stvarali haos, iako je g. dr. Maček, — to mu se uvek mora priznati, — pokušavao na sve moguće načine da se odbrani od ovih neželjenih članova partije. Njihov posljednji ispad u Zagrebu i demoliranje jednog lista pokazao je najbolje da oni nisu klonuli i da u stranci g. dr. Mačeka još uvjek pretstavljaju grlatiji i eksptozivniji elemenat, kao i to da su oni ti koji često daju izraz i boju partijskim manifestacijama čitavog jennog pokreta«.

»Ne sumnjamo ni malo da gospodinu Dr. Mačeku ne može biti, (kao što nije prijatno ni svima pa patriotima u Zagrebu i u Savskoj banovini), što se frankovci uopšte pojavljuju u aktivnom političkom životu.

Reč frankovac u političkoj terminologiji inedtifikovana je sa demonstracijama, haosom i provokacijama. To je njihov program i njihov jedini cilj.

Pravih vođa oni u zemlji nemaju, jer su svi njihovi prvaci u inostranstvu, odakle diriguju žalosnim ostatcima nekadašnjih saveznika Pešte i Beča. Frankovci su jedina grupa ljudi u našoj zemlji koji su iskreni i ubeđeni protivnici jedinslva, a kolika je njihova mržnja za to je najbotji dokaz da se udružuju i sa komunistima u cilju izazivanja nereda i stvaranja nezdrave psihoze u hrvatskom delu našega naroda".

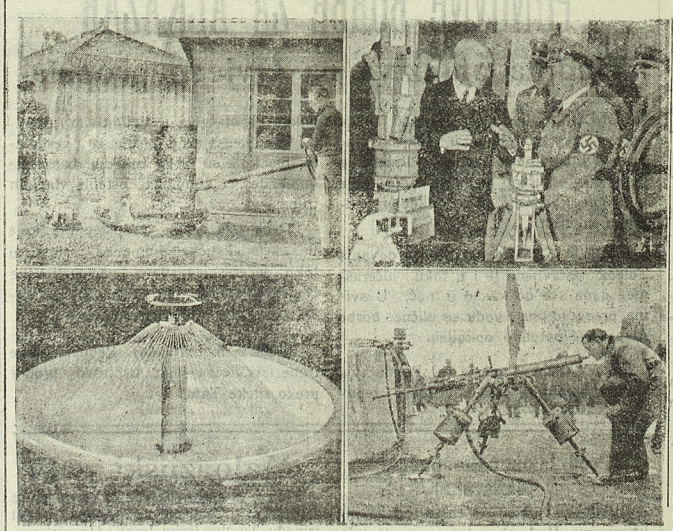
Eksplozija strasti u Madžarskoj

Bojazan od „bijelog boljševizma"

BUDIMPEŠTA, marta 1937 (c) Mađari primećuju da njihov uticaj na nekoje krugove u Engleskoj slabi. U London se sada vratio član donjeg doma Victor Cazalet, koji je preko „Pesti Hirlapa" opomenuo desničarske i nacionalističke krugove u Mađarskoj, da ne računaju na haos u Evropi i na pomoć diktatorskih režima. Cazalet je u spomenutom listu među ostalim napisao: „Mađarskoj danas ništa toliko ne može koristiti, kao mir u srednjoj Evropi. Međunarodni konflikt nijednu državu ne bi tako tangirao kao Mađarsku, koja može ispunjenje svojih nada zahtevati samo u miru'. — Ali kako vidimo iz sadašnjih događaja u Mađarskoj mađarska javnost te poruke nije shvatila. Naprotiv u Mađarskoj su na dnevnom redu bitke na univerzitetu i političkim skupštinama. Nacionalistički prvaci su za poslednjih pet godina pripravili „seljački boljševizam", koji se sada ispoljava u raznim formama. U utorak je u budimpeštanskom parlamentu poslanik Fabián digao optužbu, da je u Mađarskoj stvorena atmosfera ratnog stanja i da treba nekoje vođe krajnje nacionalističkog pokreta uputiti psihijatrima. Poslanik Z. Toldy je iz organa hakenkrajclera u Mađarskoj „Oköl" (pesnica) pročitao poziv na revoluciju i ostvarenje programa te stranke. Od raznih grupa „belog boljševizma" je tu stranka majora Ferenca Szalasyja, koja se zove „stranka narodne volje". Ta stranka u svojim letcima propagira potpuno rastrojstvo ne samo u Mađarskoj, nego i u Srednjoj Evropi. Stranka želi da komuniste okupi na temelju nacionalističkih gesala. U budimpeštanskom parlamentu se vodila oštra debata oko terora, koji u zemlji vrši desničarska organizacija MOVE. Poslanik Szeder je na sednici parlamenta doviknuo da je to društvo potrebno, jer tobože mogu nastati vremena, kakve je Mađarska proživljavala 1918 godine. Poslanik János Mozes je pročitao iz organa tog udruženja „MOVE Kozlony" reči, da je Društvo naroda boljševička organizacija i da sovjeti žele da mobiliziraju 300 miliona ljudi da unište Evropu, „kao što baba uništi stenicu u postelji".

Te izjave i nemir u zemlji su izazvali u mađarskom parlamentu i budimpeštanskoj štampi strah, da je dobar glas Mađarske u inostranstvu ugrožen ispadima „belog boljševizma". Takova zemlja ne može očekivati simpatije za svoje težnje kao ni za reviziju mirovnog ugovora. Mnogi Mađari vide da je rasulo u Mađarskoj mnogo veće nego u ikojoj susednoj državi, koje Mađari optužuju zbog boljševizma.

Presjek kroz tehničku proljetnu izložbu u Leipzigu

(Lijevo gore) Jedan dinamički podni kondesator (Stamfer) desno veliki, lijevo mali. (Desno gore) Dr Ley kod pregleda rudokopnih instrumenata za mjerenje. (Lijevo dole) Ogromni umivaonik za tekuću vodu za kasarne. (Desno dole) Nikakva mašinska puška već najnoviji model perfekte perforirmašine.

KROZ Šibenik

☐ DEŽURNA APOTEKA : u gradu je „Montana".

☐ KINO BALKAN zatvoren.

☐ TESLA KINO danas prikazuje film „Živim kako hoću" sa Joan Craford.

☐ »ISTRA" KAVANA, pruža vam dnevno razonodu uz koncerat, te odličnu poslugu.

☐ NAS SUGRAĐANIN g. Marij Medini, sin g. dra Čedomila Medini, položio je prekojučer na zagrebačkom pravnom fakultetu s uspjehom diplomski ispit. Radujemo se čestitamo!

☐ GĐICA DORA BAKOTIĆ priređuje svoj vokalni koncerat u četvrtak 11 marta u gradskom kazalištu. Ova prirevba mlade, simpatične i talentirane umetnice, koja je diplomirala u pevanja i klaviru na zagrebačkoj Muzičkoj Akademiji, veoma je poželjna da bude izvedena i u našem gradu.

Sigurni smo da će Sibenik znati veoma dobro oceniti umetnost gđice Dore Bakotić kojom ona odlično raspolaže, te se nadamo da će šibenčani u velikom broju odazvati. (g)

☐ Dr NIKOLIĆ u nedelju 7 marta održati će predavanje u prostorijama Seljačke Sloge. Tema predavanja je: »Odnosi HRS prema HSS i obojih prema fašizmu i komunizmu. (g)

☐ IZJAVA OUZOR a O NAPADU NA LIJEČNIKA. Splitski OUZOR dao je izjavu za javnost, u kojoj se tvrdi da je dr Modrić bio napadnut od radnika Živaljića Ante iz Poljica. Razlog napada jest taj, što se radnik nije mogao da zadovolji odlukom dra Modrića, koji ga je pronašao nakon 14 dnevnog liječenja, sposobnim za posao.

Ovaj slučaj mi sa naše strane osuđujemo, jer on nikako ne može da posluži uzvišenoj službi jednog liječnika, koja mu je povjerena, a koju on i pored najbolje volje, nije sposoban da vrši jer eto, i napadi se na iste vrše. (p)

☐ ZABAVA »GUSARA" održaće se u subotu 6 marta. To će biti polukori zmena priredba, koji će uspjeh biti jamačno velik. (c)

☐ UREĐENJE ODNOSA MEĐU RIBARIMA. Na Lučkoj kapetaniji održan je danas sastanak za riješenje spora između ribara Splita i onih iz Kaštela. Sastanku su prisustvovali gg. Doležal od općine, te g. Razmilović, od Lučke kapetanije kapetan Dabinoić, Krstulović, u ime splitskih ribara Grgić, Grubić i Ivić te Radnić i Britvić iz Kaštela.

Sporazum među njima je postignut, te su tako napokon izbjegnuti sukobi, koji su se prije među njima dešavali. (c)

☐ RAZBOJSTVO PRED SUDOM. Pred sudom vodila se danas rasprava protiv Stipana Ljubičića, ljubavnika Jurke Kolovrat koja je umorena u novembru prošle godine u svom stanu u Runovićima.

Okrivljeni Ljubičić i Puljiz Ivan poriču zločin. Radi saslušanja još nekih svjedoka, rasprava je odgodjena. (c)

☐ SLIKE SA VELIKOG SOKOLSKOG PLESA u Splitu izložio je poznati majstor-fotograf Sinobad u izlozima dućana tvornice cipela »Astra«. Slike su odlično izradjene, te ugl. fotografu mogu služiti na čast, kao dokaz njegovog savršenog rada.

Oglašujte u „TRIBUNI"

GRADSKE VIJESTI

Negativnosti željezničke pruge Šibenik—Perković

treba čim prije otstraniti

jer to zahtjevaju komercijalni i turistički interesi grada

Šibenik, 5 marta.

Preksinoć se šibenčanima desila jedna za naše krajeve uobičajna neugodnost. Putnici, roba i pošta koja je išla putničkim vozom iz Sibenika u 5.25 posle podne bila je prisiljena da se vrati natrag u Šibenik i da ponovo krene za Perković i dalje tek brzim vozom u 8.20 u večer. Na taj način su oni putnici, roba i pošta koja je išla u pravcu Splita stigla tamo tek noćnim vozom.

Ovaj neosamljeni slučaj na pruzi Siverić - Perković—Slivno ponukao nas je da je u interesu Šibenika, njegovog komercialnog i turističkog interesa pokrenemo pitanje uređenja saobraćaja na ovoj pruzi.

Poznato je da kod redovnog saobraća ja vožnja na pruzi Šibenik—Perković—Slivno, na pruzi dugoj oko 20 kilometara, traje 1 sat. S druge strane vožnja na pruzi Perković—Slivno—Split, pruzi koja je duga cca 70 kilometara, traje oko 75 minuta. Još kad se uoči jedna za željeznički saobraćaj ipak značajna činjenica da je pruga Šibenik—Perković samo jedan spoj na glavnu željezničku prugu, a time oslobodjena svih saobraćajnih pretrpavanja i smetnji, onda ova razlika u brzini prometa izmedju ovih dviju pruga je više nego porazna. Nemislimo da je ovoj sporosti kriva sama trasa pruge, bez da je ta krivica na samoj lokomotivi koja je ili stara ili joj je po nekom višem nalogu zabranjeno da vozi večom brzinom. Bez obzira na oboje ova anomalija našega grada u interesu gore spomenutih momenata mora da se što prije likvidira.

Interesi Šibenika u današnje doba napredka tehnike i brzine rada i saobraćaja nedozvoljavaju ovakovu sporost i potcjenjivanje. Pruga Šibenik—Perković—Slivno nije nikakav privjesak neke recimo Sipadove šumske željeznice koja treba povremeno da stane, da skupi pare e da bi mogla nastaviti put.

Mi se nadamo da će nadležni što prije urediti ovo pitanje i tako ga skinuti s dnevnog reda potreba ovog kraja, još prije prestojeće turističke sezone. (a)

Tragikomedija današnjeg braka

Zakonita žena odlazi mužu praviti serenatu pred stanom njegove ljubaznice

ŠIBENIK, 5 marta. Koliko god se još danas ljudi vezuju u brak iz ljubavi, nisu rijetki slučajevi da u porodici do đe do teškog loma. Nevjerstvo izbije i na jednoj i na drugoj strani. To zavisi od okolnosti u kojima se slučaj odigrava. Koliko god je to zabavno toliko je isto i porazno. Zbog izvjesnog momentalnog uspjeha dolazi do narušenja bračne zajednice. Ovih dana se je u Sibeniku odigrao jedan ovakav slučaj, koga možemo nazvat pravom tragikomedijom pored svih ozbiljnih posljedica koje mogu iz ovog slučaja proisteći.

Marija i Tonči živili su u ljubavi koja se je bila rodila u njihovim mladim srcima još od prvih dana njihova poznanstva. To je bila prava istinska ljubav, koja ne pita za materijalna sredstva, već samo osluškuje udarce srdaca. Oltar ih je privukao, da ih pošalje kući kao sretan mlad par kojeg nemože nitko, osim smrti, da rastavi.

U tim sretnim danima rodila je gospoda Marija dvoje djece, koji su bili njena sva sreća, a i njenog Tonča. Posvetila im je svu svoju materinsku ljubav i brigu. Djeca su još više pojačala njihovu ljubav i vernost, tako da je gospoda Marija bila potpuno sigurna da ju njen dragi Tonči voli, te da na druge ni ne misli. Nije ju nikada smetalo, niti se brinula, što ih je posećivala u njihovoj kući njena prijateljica gospodica Gjenka, te drugi prijatelji i prijateljice.

Gjenka je bila činovnica kod jednog šibenskog advokata i tu, kako pričaju, stekla prilično imovinu. Ne samo kad su povremeno boravili u Šibeniku već i u Splitu dolazila je Gjenka njima u posjete. Imajući obezbeđenu materijalnu stranu svoje budućnosti Gjenki se protivio muškarac. Tonči je zgodan čovjek, ima svoj položaj pa joj je oko zapelo na njega. Ona ga je vješto privukla svojim novcem, koji je uplivisao na g. Tonča i on se u nju zaljubio. Svoja nastojanja ona je krila pred Marijom no jednog dana morao je da nastane lom. Nešto prije toga gospoda Marija, na nagovor svoga muža, otišla je majci u Šibenik, a kad se je vratila našla je u svom stanu svoju najbolju prijateljicu Gjenku. Povređena žena vratila se majci u Šibenik prepustivši vremenu da stvar likvidira. No prekjučer joj je priređeno iznenađenje.

Neslužbeni bračni par odlučio je da ode na promenu zraka i tako je Tonči sa svojom „gospođom", ostavivši djecu u Splitu, došao motor-biciklom u Šibenik. Bilo je to prekjučer poslе podne. Gospođi Mariji ovaj izlet nije ostao nezapažen i kad je saznala saznala za njihov dolazak otišla je da im pravi serenadu.

Pred vratima njihovog stana gospodja Marija je digla demonstrativnu larmu, tražeći od svog zakonitog muža da izadje vani i da se s njime objasni. No u tome nije uspjela. Svojom vikom ona je izazvala pozornost komšiluka što je njoj došlo u prilog, jer je uspjela da pokaže na lojalnost svoje prijateljice. Njoj nije žao na postupak svog muža, jer do njegove ljubavi više ne drži. U pitanju su same djece.

Interesovali smo se kako izgleda ta nova zvijezda gospodina Tonča i saznali smo da se njena ljepota nemože usporediti sa ljepotom bilo koje holivudske dive. Gospodja Marija pored svega spornog odnosa izmedju nje i muža, netraži rastavu braka, već naprotiv dozvoljava, kako nam je izjavila, da se ljubavnici vjenčaju u katoličkoj crkvi. (a)

„Javna skladišta su proradila..."

Split, 5 marta.

Pošto bi se gornji naslov mogao shvatiti ozbiljno, naime da su carinska skladišta proradila, to ga odmah demantiramo.

No, jutros su ta „javna skladišta ipak proradila", jer se u njima našlo na okupu jedna oveća grupa ljudi, koji tu nisu dovedeni svojom voljom, nego voljom naših zakona.

U tim skladištima smještena je jutros jedna grupa ljudi, koji su ludo i bez ikakova smisla htjeli da krenu u daleki nepoznati svijet, koji ne poznaje ni njihove jade ni bolove, samo zato da u jednoj zaračenoj zemlji odu na bojište, da ginu.

Za koga da ginu ? Za tudjince i tudje interese, za ljude, koji ne mogu da imaju osjećaja prema njima, pošto imadu i previše svojih bližih, o kojima moraju da vode brige.

Par grupa ljudi, zadojenih i naklijukanih lažima i obmanama, koji bi se bez sumnje u najskorije vrijeme netom bi se sukobili sa krutom realnošću bili razočarali i za svoj nikada više popravivu grešku kajali, htjelo je da krene u daleki svijet i da ostavi svoju zemlju. Htjelo je da krene, da se bori i gine za tudji džep i tudje interese.

Te se ljude ne može osudjivati i tražiti da im se udari stroga kazna, jer to su sinovi ovog našeg naroda i djece ove zemlje. Njih treba žaliti i ono što se dade popraviti i iz zablude izvesti, da se poprave i izvede na pravi put.

Te ljude, negdašnja odluka naše Vlade o zabrani odlaska na španjsko ratište, pogodila je strašno.

Nije isključeno, da će mnogi od tih sada u sebi žaliti (što je htjeo) da učini i hvaliti, Tvorca, što im bjeg nije uspio. (p)

Privredni pregled

× **Nova jugoslavensko — grčka direktna tarifa za krevoz robe.** Konačno je dovršena nova jugoslavensko — grčka tarifa za prevoz robe. Stara tarifa iz godine 1931 i aneks iz godine 1935 stupa van snage dne 14 marta o. g. dok 15 marta stupa na snagu nova tarifa sa aneksom. Svojevremeno detarifiranje drvenog ugljа u jugoslavenskoj lokalnoj tarifi od razreda „72" na razred „82" u novembru prošle godine provedeno je tek sa 15 ovoga mjeseca u jugoslavensko – grčkoj saveznoj tarifi, te su stavke odnosne pozicije — tarifa br. 24 — shodno reducirane. Vjerovatno će to biti analogno provedeno i u novoj tarifi.

× **Jugoslavija je vjerovnik inostranstvu u robnom prometu.** Saldo našeg ukupnog dugovanja po svima zaključenim ugovorima po kliringu i o stalim plaćevnim sporazumima povećan je od 235.6 na 324.4 milijuna stabilizacionih dinara krajem 1936. Potraživanje je opalo od 476.8 krajem 1935 na 432 milijuna stabilizacionih dinara krajem 1936. Mi smo još uvjek vjerovnik inostranstva po robnom prometu za 107,6 milijuna stabilizacionih dinara. Pored toga imamo po specijalnim računima jedno potraživanje od Njemačke od 24,4 milijuna dinara, tako da naše ukupno potraživanje od inostranstva po odbitku našeg dugovanja iznosi 132.1 milijuna stabilizacionih dinara.

Narodna banka smatra da je stvaranje klirinških sada o našu korist veoma nepovoljna pojava za naše devizno i valutno tržište. Banka je preduzimala sve mjere da se ova potraživanja ostvare, ali smatra da je nemoguće zahtjevati da se saldo likvidiraju vanrednim državnim porudžbinama. Mi ne možemo davati robne kredite inostranstvu.

SPORT

Pred utakmicom Hajduk-BSK

Split, 5 marta

Medju sportskom publikom Splita i okolice, za nedjeljnu utakmicu izmedju Hajduka dvostrukog prvaka države i BSK, trostrukog prvaka, vlada naročit interes.

BSK poznat je kao klub koji raspolaže sa najboljom sportskom momčadi u državi. Već tri godine redovno BSK nosi naslov prvaka Jugoslavije u nogometnom sportu. Njegovi igrači: Popović (umjesto Glazera), Radovanović, Mitrović, Arsenijević, Stevović, Lechener, Tirnanić, Marjanović, Vujadinović, Božović i Glišović zadivljuje svojom igrom i njihova imena odjekuju u cjelom jugoslovenskom sportu.

Hajduk nastupa sa Kragićem, Matošićem F., Blaževićem, Lemešićem, Alujevićem, Bakotićem B., Purišićem, Marušićem, Matošičem J., Milutinom i Krišom.

Interes za ovu igru je velik. Hajduk je na svome terenu, to mu svakako ide u prilog, ali da bi mogli tvrditi da je njegova pobjeda, bilo bi pretjerano.

Da li je Hajduk urednim treniranjem postigao dovoljnu tehničku spremu i ustrajnost u igri, koja se samo treningom urednim i redovnim može da postigne, to je veliko pitanje.

Njegova neznatna pobjeda nad Batom sa 2:1, ne bi mogla da dade najbolje izglede za nedjeljnu utakmicu.

Ali, mi se ipak nadamo. Možda će Hajdukovci nastupiti jače jer pred sobom imaju svog starog „najdrskijeg« protivnika u sportu. (c)

Pred utakmicu

Osvit - Nada

Šibenik, 5 marta

U nastavku proljetnog prvenstva Splitskog nogometnog potsaveza u nedelju se susreću u Splitu — na Hajdukovom igralištu, kao predigra prvenstvene utakmice BSK—Hajduk — po prvi put na zelenom polju šibenski Osvit sa tamošnjom novoosnovanom Nadom.

Gostovanje Osvita u Splitu uvijek je medju sportašima pobudjivalo neko naročito interesovanje, no ovoga puta za njegovo gostovanje ne polaže se neke naročite važnosti, pošto sportaši Splita više demantiraju o gostovanju »prvaka države« sa njihovim reprezentativcem, a dok i onaj najveći pesimista vjeruje u pobjedu Osvita nad Nadom.

Susret prvog i posljednjeg kluba — kako rekosmo — nije od naročite važnosti, no ipak sportaše Šibenika interesira rezultat ove utakmice, za plasiranje bolje goldiferencije svog „ljubimca“ na tablici.

Osvit će se u prvom susretu — kako smo obavešteni — splitskoj Nadi pretstaviti u svom sledećem timu:

Fančović

Crnogača Rončević

Munitić Sunko Rošć ć

Kacian Bego Zaić Koceić Peričić

Drugi nastup Nade vidjećemo. No ipak smo uverenja da će ovoga puta morati podleći šibenskom Osvitu. Njen poraz sa Vukom od 7:0 gorko je djelovao na njene simpatizere, no ipak se nadamo da će i ona svremenom, u svojim teškim utakmicama dizati renome Splita. (m. b.)

MALA KRONIKA

Detektiv Lojd Džordža

Ovih dana penzionisan je K. B.Pavej, koji je uopšte bio poznat pod imenom „sjenka Lojd Džordža“. Pavej je jedan od najčuvenijih detektiva Skotland Jarda i uzor za detektiva u mnogim kriminalnim romanima. On je u svoje vrijeme bio dodijeljen Lojd Džordžu i pratio ga je na svim njegovim putovanjima. Pavej je za vrijeme Svjetskog rata trebao da prati lorda Kičenera, ali je Skotland Jard u zadnji čas odustao da šalje dvojicu, a Pavej je bio drugi, to je on ostao u Engleskoj i tako je spasao život.

Novi automotor

Inžinjeri u Fordovoj tvornici, konstruisali su novu mašinu sa motorom pod stražnjim sjedalom. Cijela se stvar za sada drži u tajnosti, ali se kaže da će ta mašina razvijati snagu od 80 konjskih sila i goniti auto brzinom od 120 milja na sat.

Poljoprivrednici!

Najbolje i najjeftinije dušično umjetno gnojivo jest

Vapneni dušik

(Kalcijski cijanamid)

jer on pruža biljci dušičnu hranu baš prama potrebi. Osim dušika sadržaje i vapna pa se time gnoji i vapnom a time se poboljšava zemlja.

Vapneni dušik

Proizvađaju domaće tvornice

„La Dalmatienne“

— u Dugomratu i Šibeniku —

MALI OGLASNIK

Do 15 riječi D. 6, svaka daljnja reč 50 p (uvrštava se najmanje 2 puta)

Priopćeno po retku D 10 — Oglasi po tarifi

Za 30 dinara dobivate kod uprave Tribune Šibenik 10 kg. dobr ovinskog papira za omotavanje. 100

SOBA, stan, lokal ili druge prazne prostorije najbrže ćete unajmiti preko malog oglasnika mjesne štampe. »Tribuna« će vam te oglase donijeti uz umjeren honorar. Male oglase za naš list prima administracija preko cijelog dana.

Iznajmljuje se stan od 4 sobe sa potpunim komforom i velikom terasom u kući Josipa Jadronje na obali Pogledati od 10—13 sati jutrom i od 16—18 sati posle podne. 108-5

Podmirite pretplatu!

Roman „TRIBUNE“

JOSIP BODULIĆ:

Tako je sudbina htela....

(Nastavak 5)

*

Godinu dana po dolasku u Split umrla je Branimiru majka. Malo zatim Branimirov otac Luka pozvao je k sebi svoju sestru Veru — kojoj je još 1919 godine u Zadru preminuo muž, — da se stara o odgoju njegove djece..

Godine su prolazile. Branimir je pohađao mesnu realku i uvek se isticao kao vredan i dobar đak. Najznačajniji momenat za period njegovog školovanja u realci bilo je venčanje njegovog oca. Oboje, i brat i sestra, i ako udovci, bili su još uvek i previše mladi da bi napustili pomisao odustajanja od novog braka. Oboje se zaljubljuju, a ta ljubav dovodi do momentalnog raskida odnosa među njima. Maćeha, kao mlada žena, nije bila mnogo oduševljena da mora voditi brigu o deci. Njena ćud i ona Branimira bila su dva antipoda. Tih i miran Branimir nije mnogo iskazivao svoje antipatije prema novoj majci, ali je tim više patila njegova duša. On se nije mogao zaneti za par bombona kao njegov brat Arsen koji je u sebi imao poneku savremenu trgovačko-jevrejsku žicu. Po smrti svoje prave majke mali Branimir dobio je zamenu materinske ljubavi u svojoj teti Veri i ta ljubav ostala je u njemu vrlo živa celog njegovog života.

Konačno je došo onaj najveći i najmukotrpniji dan za jednog srednjoškolca — velika matura. Bilo je to meseca juna 1926 g.

Već tokom prošle godine izbilo je razmimoilaženje između oca i sina, a sve zbog maćehe. Branimir je toliko nežan da teško podnosi malo veću grubost. Priroda ga je takovog izgradila i sva njegova kultura nije mogla da svladala prirodu svoga karaktera, i ako je taj odnos bio neprirodan, jer s druge strane ni gospođa Milica nije bila kriva da ima odnosna shvatanja na brak i život. Nerazumevanje je pojačalo nesnosno stanje u obitelji. Bilo je i teških dana u kojima je mlada Branimirova duša mnogo patila i mnoge suze prolila. On je žalio za onim prošlim danima kad je uz pokojnu majku, a kasnije uz tetu, prolazio tihe večeri radeći uz knjigu ili pomažući joj u kućnom poslu.

Završetkom srednje škole držao je opravdanim da će moći udaljiti se od tog po njegovom shvatanju i za njega negativnoga ambijenta i poći u neki bolji i lepši. Bilo je istina dana kojih njegova lirska duša neće nikada zaboraviti — njegova prva srednjoškolska ljubav. No to je bio samo flert jednog naivnog deteta koji mu je olakšavao teret koji je pao na njegovu mladu dušu.

Trebalo je poći dalje...

*

Učo Luka bio je marljiv radenik na prosvetnom polju. Još prvih godina po dolasku u Split on je stekao mnogo prijatelja i mnogo simpatija. Bio je reprezentativna figura. Kao ratni dobrovoljac uživao je posebnog ugleda i imao mnogo odličnih prijatelja u vojnim krugovima. Rat je ostavio mnoge duboke brazde u njegovoj onda još mladoj duši.

Imajući prilike da upozna sve strahote rata, ali i uzvišen poziv za jednog oficira, njegova jo želja bila da mu deca postanu oficiri. Po završetku mature otac mu Luka uprego sve snage i ostavio u pokret sve svoje veze, eda bi uspio svog prvienca poslati u pomorsku vojnu akademiju.

Odlaskom u akademiju Branimir je pala u zaborav njegove srednja školska ljubav, jer je, pored sve nježnosti, ipak posedovao naslede svog oca da se u svaku lepu suknju zaljubljivao. Ove dve kontradikcije kasnije su ga koštale života. Njegova lirska duša teško je išla uporedo sa tom manom brzog zaljubljivanja.

*

Dubrovnik, grad sunca, majskih noći i lepih žena zaneo je njegovu dušu. Izlazeći na šetnju iz Akademije prolazio bi starim putem iz Gruža za Dubrovnik punim hlada i tišine. Lapad svojim šumama, krasnim vilama i dvorcima bio mu je omiljelo izletište. Znao je Branimir ići i do Reke dubrovačke, čak tamo do njenih slapova, te u tišini i njenoj romantici provoditi čitavo svoje slobodno vreme. Dubrovnik ga je vukao. Njegove starodrevne zidine pričale su Branimiru o prohujalim danima sreće dubrovačkih gospara. Znao je Branimir na Gracu, Boninovu ili Ilijinoj glavici da sa miljenicom svog srca razgovara u tišini o ljubavnoj sreći i njenim čarima . . .

[nastaviće se]

Direktor: HAMILKAR VITALIJANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Stampa: Tiskara E. Vitaliani i Sin, Sibenik — Plativo i tuživo u Sibeniku